

Klucz do Świątyni Pamięci (Sybilli) w Puławach

1801

kucie, złocenie

32 cm x 15,5 cm

Klucz w kształcie laski Hermesa, czyli kaduceusza, należał do księżnej Izabeli Czartoryskiej. Otwierała nim muzeum, które zbudowała w Puławach i nazwała Świątynią Pamięci. Przechowywała tam pamiątki należące do królów polskich, zasłużonych członków rodów magnackich i wodzów wojskowych. Klucz wykonany został w 1801 roku. Zrobiono go ze stali i ozdobiono mosiądzem oraz złoceniami. Na trzonie znajduje się napis w języku greckim oraz dwa węże. Napis w języku polskim brzmi: *Otwieram Świątynię Pamięci*. Klucz zakończony jest u góry dwoma skrzydełkami i szyszką sosny pinii. Wydaje ona owoce o każdej porze roku, dlatego symbolizuje nieśmiertelność.

Hermes był synem Zeusa, psotnikiem i łobuzem. Swojemu bratu Apollinowi ukradł bydło. Hermes chciał pogodzić się z bratem, dlatego ofiarował mu cytrę ze skorupy żółwia. W zamian Apollo dał Hermesowi laskę z leszczyny. Miała ona niesłychane właściwości – łagodziła spory i jednoczyła wrogów. Pewnego razu Hermes wrzucił laskę pomiędzy dwa walczące węże. One natychmiast uspokoiły się i oplótły ją na znak zgody. Hermes był posłańcem bogów. Miał tak wiele pracy, że sprawił sobie skrzydełka u nóg, aby mógł zawsze zdążyć na czas. Był również przewodnikiem dusz, które prowadził w zaświaty, mógł je także stamtąd wyprowadzać.

Dla Izabeli Czartoryskiej Świątynia Pamięci była nie tylko zbiorem pamiątek, ale przede wszystkim miejscem, gdzie mieszkali duchy wielkich Polaków, zaklęte w tych przedmiotach. Swoim kluczem-kaduceuszem otwierała tę świątynię narodowej pamięci w czasach, kiedy Polski nie było na mapie Europy. Przywracała tym samym swoim rodakom pamięć o historii Polski i jej wielkich bohaterach.

Księżna Czartoryska – być może – chciała tym kluczem-laską Hermesa przywołać z zaświatów duchy wielkich Polaków i zapytać o przyszłość Polski: czy Ojczyzna będzie jeszcze kiedyś wolna, czy kiedyś wszystkie spory ucichną i zapanuje zgoda. Niestety Izabela nie doczekała odzyskania niepodległości przez Polskę, ale zachowała pamięć o Niej. Wolność przyszła dopiero w 1918 roku. Klucz – tak jak i inne pamiątki ze Świątyni Sybilli – możemy dzisiaj oglądać w Muzeum Książąt Czartoryskich, oddziale Muzeum Narodowego w Krakowie.

ZADANIE

Poznałeś dzisiaj historię klucza, który należał do księżnej Izabeli. Znasz symbolikę jego dekoracji oraz tajemniczą funkcję magiczną. Może każdy człowiek powinien mieć taki swój własny klucz, dzięki któremu mógłby pomagać innym ludziom i sprawiać, że świat stanie się lepszy?

Wymyśl własny magiczny klucz, który będzie posiadać takie właśnie funkcje. Pamiętaj o jego dekoracji w sposób symboliczny. Poniżej wpisz nazwę klucza i narysuj go. Zabierz tę kartę pracy, kiedy będziesz odwiedzał Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie.

TU WPISZ NAZWĘ TWOJEGO KLUCZA:

